¶ Excerptū ex Gabriele biel i expoē miſſe / ſiue cano-
nis · lcoē · 27 · E: ¶ Qntū eſt ex ope opato tantūde valet
miſſa ad libatioēz defunctoꝝ ſiue a bono celebret̄: ſiue malo
(Malū dico / q in mortali pctō (de q nō penitet) irretitur:~
¶ Qntū vō ē ex pte opis opatis ⌊ ſacerdos pt ꝯſidari
dupliciter ¶ Vno mō qntū ⌉ et hoc vt gerit pſonā
eccle / vl vt ē inſtrumētū motū p aliū ad celebrādū (q
vt ſic nō gerit pſonā ſuā / ſꝫ pſonā eccle: l ordinatis
miſſā) ⌊ ſic ⌉ nō ipedit malicia ſacerdotis / plꝰ q cuiuſlibet
alteriꝰ nō celebratis ⌊ni mali ⌉. Hic em̄ fructꝰ miſſe colligitur
ex merito eccle / reſultante ex mēbroꝝ devotiōe: l ſpecialiter eiꝰ
q ordiat miſſā celebrari: ¶ Inqntū vō gerit pſonā ſuā ppriā:
malꝰ ſacerdos celebrādo / paꝝ l nihil pficit defūcto:~ Iſtū
.Ad:~ ¶ Reſtat 6a qō ſcꝫ Quoꝝ ſuffragia pſint. an tm̄
in grā exiſtētiū: an eciā pctoꝝ:~ Ad hāc queſtioēz qntū
ad ea ſuffragia q vtiqꝫ conſurgit ex ope opato: iā rnſū
eſt ſtatī ſupra: Sꝫ qntū ad opꝰ opātis, dū faciēs agit vt
miniſter in pſona altiꝰ ⌊: vl etiā i pſona ppria rnſū eſt
(licet breviter) ⌉. Ideo breviꝰ pleniꝰ ⌉ d pꝰ ſcm̄ Thō
diſt. 45 / q. 2 / arti. 3o / et Richardū eadē diſt. q opꝰ
ſuffragii fieri pt ab aliquo dupliciter / Vel vt a cā pncipali
nō mota ſꝫ movēte mādāte aut ordināte opꝰ fieri: Alio
mō tm̄ a cauſa inſtrumentali, puta dū faciēs opꝰ agit vt mo-
tꝰ ab alio: vt q facit ad altiꝰ mādatū l ordinationem.
Requirit at opꝰ conditioēz agentis pncipal magis: q inſtrumental.
¶ Nam ſi autor opis pncipal (ſiue p ſe faciat: ſiue p
aliū mādet fieri) nō fuit in caritate dū mādat l ordiat:
(ſiue fiat executio opis p bonū l malū miniſtrū) nō pro-
deſt defūcto: (niſi forte p accns: vt ſi paupes eleemoſinam
recipientes / excitant p hoc ad orādū p defūcto: Sꝫ iſte ē

effectꝰ opis oꝑati: de quo nūc ⌊non⌉ loq̄mur). Dico no
tāt dū mādatꝰ: qꝛ licet autoꝛ pn̄! ꝑgq̄ mādauit / an opis
executione iuſtificet: (qꝛ tn̄ opꝰ ſeq̄t ꝯditōez autoris / dū
autoꝛ fuit opis .i. dū ordiauit opꝰ fieri) nō ꝓdeſt defūcto:
Sic et econ̄ſo / ſi dū ordiat opꝰ fieri fuit in gr̄a / licet pꝰ
ↄ̄dat in mōrle ꝑgq̄ opꝰ fiat: nichilominꝰ valet opus
defūcto: qꝛ habet vigorē ſuū ex pͥma eiꝰ ordiatōe.
¶ Si vō faciēs opꝰ facit ipm̄ vt iſtrm̄ motū ab alio:
(qꝛ opꝰ fit in ꝑſona pͥncipalr̄ mouentis / ex cꝰ ꝑſona fit):
vn̄ ſi fit ex ꝑſona eccle (q̄ nūq̄ caret gr̄a) / ſp̄ valet: Si
vō ex ꝑſona ꝑuati hoīs ordinatis: ſeq̄t illiꝰ ↄ̄ditōem /
Si fuit ī gr̄a tūc cū ordiauit: valet ſuffragiū: ſic aūt
val3 / ſi tūc fuit in mōrli: licet recuꝑet poſtea graz an
executōez opis: niſi denouo mādaret / aut denouo ac
ceptaāt. ¶ Vez eligibiliꝰ ē executōez opis fieri ꝑ bonū
miniſtꝝ q̄ ꝑ malū: qꝛ rē: F. ¶ Ex illo ſeq̄t q cautiꝰ ē or
diare ſuffragia pro defūctis ꝑ officia eccle vt ꝑ miſſas
et exeq̄as funerales. Illa eīn ſp̄ valet defūcto (ſi capax
fuit): nō obſtāte ↄ̄diſpōe ordinātis ꝑtrīcularis / ſeu miniſtri
exequētis / Na iſta ſuffragia fiūt ex ꝑſona eccle vt pͥn
cipalr̄ agentis / et vices ſuas miniſtris ↄ̄mittētis vt ex eccle
ꝑſona / ſuffragia ſua applicāt cui voluīnt vt patuit iā cō. 26.:
2o. ſeq̄tur q cautū valde et vtile foret vt volēs ordiāē
eleoſinas ꝟ alia ſuffragia pro defūctis / ſiue aliīs / ſiue ꝑ
ſeipo pꝰ morte exequēda: ſe pꝰ ꝑ pnīe sacrm̄ purgaret /
ac ſe deo reↄ̄ciliaāt / q̄tinꝰ ea in gr̄a exn̄s ordiaret: qꝛ
tūc in ↄ̄tute illiꝰ ordiatōis in gr̄a ordiatoris facte valēnt
futura ſuffragia / eciā ſi pctōres exequēnt): ¶ Iſt. ac
ↄ̄cluſio fūdat in alia ſcti Thome / q̄ tenet q ſatiſfactio
iniūcta / facta in mōrli: nō tollit penā pctō diſſo debitā:

Attēde di
ligēt:

quā tenet in 4o. ſcripto. diſt. iiii. q. 6a. arti. 3o. Verum ſi
tenētes oppoſitā opinioē doctoris ſubtilis in 4o. diſt. pa. q. i.
ſz q in pctō mortali pt qs ſatiſfacere p pctō pg diſſo ita q ſa-
tiſfactio illa tollat penā, licet nō ſit placās n recōcili-
ās. ita q ſi qs pro mortali ſic pg priore pniam cōmiſſo dāna-
retur: tamen pro pctis pg diſſis quo ad culpā, et ipſe
ta ſatiſfactioe cuncta (ſi fuerāt cōdigna) i mortali, nō puni-
retur in iferno. Et ſuppoſito q alter p alterō pt ſatiſfacere
(qd oēs tenent) videt poſſe dici q ſuffragia p defunc-
ctā ab exeūte in mortali (tāq a pncipali cauſa) p quāto ſt
opa ſatiſfactoria, eis valet exeūtibus i purgatorio ad pene
ſolutioez. Si naz is q facit, poſſet p ſuis pctis ſatiſfa-
cere, quāuis ſit extra grām: qātomagis p alio exeūte i grā. q
les ſt viuti in purgatorio. Eſt iſta opio ē magis pia:
licet prior ſit ſecurior, et minus dubia.

Gerſon. pte 3a. De vita ſpuali aie lcōe pa. Correlario
6o. C. 61. Et utraq opio ſuſtinei ta illa q ponit pctm
veniale cū mortali puniri eternā penā in foro iuſtitie
infernalis (ut dt oppoſitum): qz illa q dt oppoſitū ponēdo
q offenſa venialis bn remittit ſoluta pena, abſq remiſ-
ſioe mortal. Sicut de pena l pnā debita pctō mortali
diſſo, pbabil ē opio dicēs illā pnaz qnz finīedā etiā
in iferno: ſicut et ſoluit in hac vita, hoie exeūte i pctō
mortali pctō: et vocat pnā ſoluēs, nō recōciliās. Oppoi-
tū ſēſit alior ſnīa: ſz hec minor eſt. Et pro q plenior pmiſſorū
cōſiderandū ē q in oi pctō actuali, tā ſt ſaltē diſtincta rōe
ſz auerſio a deo bono icōmutabili. et iſta vocat offenſa
eius, ad qd ſeqt reatus iputabilitas ad ~~culpā~~ penā que

vocat indignitas· qm̄uis posset nō iputari / Et dū iputat /
vocat reatꝯ: et hoc ē scdm·. 2m ē cūsio ad bonū cmuta
bile qd secū portat macula et obscuritate. Quia igit q
pctm̄ qdlibz sicut ē finitꝯ actꝯ / sic ē fita cūsio / et finita
tal macula / Et iuxta hac cūsioez libidīosā maiore t
minore d. scd thōs pportiōd pena ƀ itesioez et remissioez
acerbitatis (vt qm̄tu gloificauit se in delictis L·r· gloifi
caē studuit ƀ bapta vtz ī excerpto iosephi fo·184· h·ī inglē [:
tm pportionabilr habeat et tormentu) . Si vo attēdam
pctm ƀ pma et 2a. rōes l·s·q ad aūsioez: et reatū 9stat
q pctm̄ qdlibz mōrle / auertit a sūmo bono / et ē obiectiue
īfinitū: Qualr iputat eē de lege ad pena etna et īfita
duratiue:~ C thōs in 3a. pte sūme· q· 86· de effectu
pmē· arti· 4o· in so° pn: In pctō mōrli sūt duo scz aū
sio ab icmūbili bono: et cūsio ad bonū cmutabile in
ordinata· Ex pte g aūsiois ab icmūbili bono cōseqtur
mōrle pctm reatꝯ pene etne: vt q cōt etnū bonū pec
cauit: ī etnū puniat: Ex pte etiā cūsiois ad bonū co
mutabile iqn̄tū est inordiāta cseqt mōrle pctm / reatꝯ
aliqꝯ pene: qr īordiatio culpe / nō reducit ad ordiez iusti
cie / ni p penā. Iustū ē em vt q volūtati sue plꝯ īdul
sit q debuit: cōt volūtate suā aliqd patiat: sic em erit
eqlitas· Iem et apoc . Qm̄tu glificauit se et in deli
ciis fuit: tm̄ date illi tormentu et luctū) . Qrā tn cūsio ad
bonū cmutabile finita ē; nō lz ex hac pte / pctm mōrle
q debeat ei pena etna: vn̄ si sit īordiata cūsio ad bonū
cmutabile / sine aūsioe a deo (sicut ē ī pctīs venialibus):
nō debet pctō pena etna / ƀ tpal. Qm̄ g p gram re
mittit culpa: tollit aūsio aīe a deo / iqn̄tū aīa p gram

Ho .i. Ista eciam in aia inducit maculam. Alio modo per privacionem decoris gre per pctm mortale: Alio modo per inordinatam inclinacionem affectus ad aliquod temporale / et hoc fit per pctm veniale. Et ideo ad tollendum deo coniungitur: unum et per quos sibi tollitur reatus pene eterne: post tamen remanet reatus alicuius pene temporalis: Idem ibidem q. 87. arti. p°. in corpore quaestionis Remissio culpe fit per coniunctionem ad deum: a quo aliqualiter separat culpa: sed hec separatio perfecte quidem fit per pctm mortale: imperfecte autem per pctm veniale:

Idem in p.a 2.e / que 86. de pcti macula / Et que 87. de reatu pene. Arti. 6°. in fine sol. / Remota macula culpe / post quidem remanet reatus non pene simpliciter / sed satisfactorie. In solucione ad 3m dicitur quod remota macula / sanatum est vulnus pcti quantum ad voluntatem. requiritur autem adhuc pena ad sanationem aliarum virium anime que per pctm precedens deordinate fuerunt ut scilicet per contraria curentur: Idem in 2°. scripto. dist. 32. q. i. / arti. p°. in corpore questionis. Ex actu peccati duplex effectus relinquitur in peccante / scilicet privatio gre ex racione aversionis / [aversionis] a fine: et dispositio quedam ad similem actum / quam actus peccati reducit / inducit / ex racione conversionis: et ex hoc ipso quod gra privatus est propria voluntate: reatum pene incurrit. Unde gra sibi restituta / simul et macula illa tollitur que in defectu gre consistebat, et obligatio ad penam que reatus dicitur: dispositio vero ex actu pcti inducta / non ex toto statim tollitur / sed minuitur inquantum gra inclinat ad contrarium illius dispositionis. Et per modum per consuetudinem bonorum operum etiam ipsa dispositio tollitur. Idem dicit in textu pagine in marg. scriptum in margine. Ss. Ange: ii. et hoc a latere dextre

Albertus magnus natus est anno circiter .1193°. tempore Celestini pape tercii:~ Mortuus est autem anno .1280. die .15. mensis decembris novembris / anno septimo Rudolphi [illegible] romanorum principis:~ Supervixit autem beatus pater albertus epus post transitum sancti thome de aquino: annis sex / et octo mensibus:~ Ex 3a. pte. ca°. 8°. Pius papa scripsit certa. Magnus ille albertus epus ratisponensis quid nullum doctrine genus creditur ignorasse / Nec minor eo thomas aquinatis fuit in libris: et si maior sanctitate; In quibus vero tam mediatus post supposuit beatum albertum fore sanctum: quamquam beatum thomam canonisatum ab ecclesia perfecerat sanctionem: Hec ex legenda Alberti magni:~